

NOTAT

OPPDRA E.ON Vind Sverige AB - Eggjafjellet vindkraftverk	OPPDRAGSLEDER Ingunn Bjørnstad	DATO 23.08.2013
OPPDRAGSNUMMER 170045	FAGANSVARLIG Lars Erik Andersen	

Eggjafjellet vindkraftverk – Tilleggsutredninger rovfugl og Naturtypekartlegging

Bakgrunn

I det fastsatte utredningsprogrammet for Eggjafjellet vindkraftverk er det lagt opp til et bedre kunnskapsgrunnlag på enkelte tema enn det som er utredet i den ferdigstilte konsekvensutredningen. Dette notatet innbefatter tilleggsutredninger for temaene natutypekartlegging og rovfugl som er gjennomført i løpet av sommeren 2013.

Rovfugl - Tilleggsutredning

Planområdet tilknyttet Eggjafjellet vindkraftverk inngår i hekke- og leveområdet til flere rovfuglarter, noe som er beskrevet i den gjennomførte konsekvensvurderingen for Eggjafjellet vindkraftverk. For å øke kunnskapsgrunnlaget for slike arter i området er det gjennomført utvidede undersøkelser og ny informasjonsinnhenting med tanke på rovfugl tilknyttet planområdet og nettraséen.

Merk: Informasjon om hekke- og yngleområdet til en del arter, deriblant flere rovfugl, er unntatt offentlighet (jfr. DN- håndbok 11, og retningslinjer for håndtering av stedfestet informasjon om biologisk mangfold, mars 2009). I dette notatet er derfor befaringsrute og kjente hekkelokaliteter anonymisert og ikke vist på kart eller beskrevet nærmere. Nøyaktige beskrivelser er gitt i et eget notat som er unntatt offentlighet.

Befaringer:

Det er sommeren 2013 gjennomført befaringer i områder som innehar kjente/trolige hekkelokaliteter, samt områder som grunnet topografi har økt potensiale for blant annet klippehekkende rovfugl som jaktfalk, tårnfalk, kongeørn og fjellvåk. Befaringene ble gjennomført i tidsrommet 1. – 5. juli. Været var i hovedsak vekslende skyfritt og overskyet, med lite nedbør og mellom 15° og 22° på dagtid. Dette gav gode forhold for observasjoner. Lokalt tilknyttet Klæbu kommune ble gjennomført av Torstein Rød Klausen, mens Lars Erik Andersen gjennomført befaring i Selbu kommune. Befaring ble utført i en periode hvor det kan forventes økt aktivitet rundt eventuelle reir som følge av at ungene nærmer seg flygedyktig alder. Dette varierer likevel fra art til art, og der spesielt kongeørn kan være vanskelig å oppdage tilknyttet reiret.

Under befarings ble det gjort undersøkelser i alle områder med reirlokalteter beskrevet i tidligere notat¹ (unntatt offentlighet). Hver av lokalitetene ble saumfart og det ble søkt etter aktive reir eller andre spor etter rovfuglaktivitet. Søkene ble gjennomført i rolig gangfart og det ble jevnlig tatt pauser for å speide etter rovfugl som kunne befinne seg på strategiske utvikkslokaliteter.

Det ble overnattet og gjort utvidede søk i et område med registrerte sannsynlige hekkinger for både kongeørn, fjellvåk og tårnfalk. Det er tidligere også sett jaktfalk her.

Resultat og oppdatert informasjon:

Det lyktes ikke å lokalisere aktive reir under befaringsene, og det ble ellers kun registrert et individ av rovfugl under hele befaringsperioden. Dette var en varslende fjellvåk med tilhold ved et tidligere registrert hekkområde (se notat unntatt offentlighet). Denne lokaliteten anses derfor som aktiv. Det ble heller ikke registrert nye hekkeplasser for rovfugl i områder vurdert til å ha økt potensiale for dette.

Generelt er det registrert lite hekking av rovfugl i regionen i 2013 og ornitologer rapporterer om dårlige forhold for hekking med lite matgrunnlag i form av smågnagere og hønsefugl (Pers. medd. Jostein Sandvik, Ingvar Stenberg), noe vi også registrerte under befarings. Det er imidlertid noe bedre enn bunnåret 2012. Dette medfører at registreringer av hekkende rovfugl i sesongen 2013 ikke er optimalt for å få et fullstendig bilde over hekkende rovfugl i området. Ved å samle oppdatert informasjon fra lokale, og supplere med befaringsresultater og tidligere konsekvensutredning, vurderes det at en har god oversikt over rovfugl tilknyttet Eggjafjellet.

Under følger oppdatert informasjon om registrerte hekkelokalteter i influensområdet til Eggjafjellet vindkraftverk med nettilknytning. Beskrivelsene baserer seg på den ferdigstilte konsekvensutredningen, tidligere notat unntatt offentlighet¹, egen befarings sommeren 2013, samt oppdatert informasjon fra lokale. Det er kun arter med ny informasjon i forhold til den innleverte konsekvensutredningen som omtales. Mer detaljerte beskrivelser av lokalitetene fremgår av eget notat unntatt offentlighet.

Rovfugl tilknyttet planområdet:

- Fjellvåk

Reirlokaltet og suksessfull hekking er registrert inne i planområdet av Ole Andreas Forset i 2001 (pers. medd.). Lokaliteten ble oppsøkt på egen befarings i området, 17. juli 2012 samt 1. og 2. juli 2013. Det var da ingen spor etter hekking her. Fjellvåkens hekkesuksess er svært avhengig av tilgangen på smågnagere. I "smågnagerår" kan den få fram 2-3 unger, mens hekkingen ofte mislykkes i år med lite gnagere. Den kan også la være å hekke i dårlige år. Våren 2012 var det lite byttedyr og det er rapportert om svært dårlig hekkesuksess for fjellvåk i regionen (pers. medd. Ole Andreas Forset). Til tross for dårlig smågnagerår i 2013 var det en

¹ Sweco Norge AS v/Solveig Angell-Petersen 2013 UNNTATT OFFENTLIGHET: Sensitive naturmangfolddata – Eggjafjellet/Åsfjellet vindkraftverk med nettilknytning. KU Eggjafjellet/Åsfjellet vindkraftverk.

liten oppgang i registrerte fjellvåkneir i regionen, men likevel regnes hekkesuksessen som mindre god. Det vurderes som sannsynlig at reirplassen fortsatt er i bruk, til tross for at det ikke ble registrert hekking her i 2012 og 2013. Tre andre fjellvåkneir er registrert innen 2,5 km fra planområdet/adkomstveien (to av Ole Andreas Forset, og én av Fylkesmannen i Sør-Trøndelag). Det er blitt registrert varslende individer ved to av disse lokalitetene i løpet av 2013 (egen befarings og pers. medd. Jostein Sandvik), og det antas derfor hekking her i 2013. Hele planområdet inngår i jaktområde for arten, men nærområdet til reirlokaltetene blir mest brukt. Det kan være flere hekkelokaliteter i influensområdet, men det er lite sannsynlig at det er flere i selve planområdet.

Figur 1 Varlsende fjellvåk observert ved planområdet den 3. juli.

- Kongeørn

Kongeørn observeres jevnlig i fjellområdet, og arten benytter hele planområdet som jaktområde. Det er ikke kjent at kongeørn hekker i selve planområdet. Dette regnes også som usannsynlig på grunn av at det ikke er egnede lokaliteter. Det er kjent at det er to mulige (men ikke bekreftede) hekkelokaliteter for kongeørn i influensområdet på 2,5 km fra planområdet. Den ene er en mulig trehekk i den høyestliggende skogen mot fjellet observert i 2012 (pers. medd. Jostein Sandvik), mens den andre er i høyfjellet (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag). På sistnevnte lokalitet har både ungfugl og voksen fugl blitt sett årlig, men eksakt reirplass er ikke funnet. Arten ble sist observert her i 2006, men ble ikke registrert under befarings i 2013. Det er også en mulig hekkelokalitet like utenfor influensområdet på 2,5 km fra planområdet (pers. medd. Marte Aursand). Her er kongeørn registrert i hekkeperioden de siste årene, og et reir er også observert og fotografert i 2012 (pers. medd. Astrid Grenstad, Kristian Overskau, Ingvar

Stenberg). Det ble også registrert aktivitet her på vårparten 2013, uten at videre undersøkelser på sommeren kunne påvise hekking. Det er likevel sannsynlig at kongeørn hekker i området.

Rovfugl tilknyttet kraftledning til Klæbu:

Av rovfugl er det i influensområdet for kraftledningen (innen 1 km fra) registrert et fjellvåk (pers. medd. Marte Aursand). Området er godt egnet til hekking, og det ble observert to individer av arten her i mai 2013. Disse ble ikke sett ved undersøkelser senere på sommeren. Det vurderes som sannsynlig at lokaliteten fortsatt er i bruk. Det er sannsynlig at kongeørn hekker innen influensområdet. Det ble registrert aktivitet på en lokalitet i hekketida både i 2011 og 2012 (pers. medd. Marte Aursand), og det er også sett og tatt bilde av et reir her (pers. medd. Astrid Grenstad). Innen influensområdet er det også registrert en hekkelokalitet for Hønsehauk (NT), hvor reiret falt ned i 2011 (Stenberg 2012). Siste registrerte hekking var i 2009, og det ble ikke sett tegn til arten under befarings i 2013. Tre andre alternative reir i nærområdet var falt ned tidligere. Alle lokalitetene med unntak av fjellvåkreiret ligger mer enn 500 m fra ledningen.

Naturtypekartlegging – Tilleggsundersøkelser

Nøyaktig trasé for ny adkomstvei til planområdet og nettilknytning til sentralnettstrø ved planområdet var ikke klart på befaringstidspunktet for flora og naturtyper sommeren 2012. Ettersom det derfor har vært mangelfull kartlegging i disse områdene ble det gjennomført undersøkelse av disse traséene. Befaringen ble gjennomført av biolog Torstein Rød Klausen den 9. juli 2013. Beskrivelser følger under:

Trasé for ny atkomstvei:

Vegetasjonen langs veitraséen er svært lik det som tidligere er beskrevet om området i dokumentet «Eggjafjellet/Åsfjellet vindkraftverk – konsekvensutredning». Nede ved Renåelva består vegetasjonen av relativt småvokst bjørke- og granskog. Oppover lia er det eldre skog med variert størrelse på trærne, deriblant stor gran (figur 2). Blåbærlyng dominerer bunnsjiktet, stort sett sammen med vanlige arter som krekling, tepperot, blokkebær, skrubbær og torvmose. Langs små bekker og sig viser artssammensetningen at det er litt mer næringsrikt. Vanlige arter er: svarttopp, tettegras, myrklegg, bekeblom, tågebær, engsnelle, mjøddurt, setergråurt, turt, gulsildre, gulstarr, og flekkmariehånd. I et lite område med gråor vokste også skogmariehånd og skognattfiol. Mønsteret med litt rikere sig og fattige myrer og vegetasjon ellers (figur 3) fortsetter langs den nedre, bratte delen av veitraséen. Det er ikke funnet rødlistede arter i traséen.

Figur 2 Skogparti i lia vest for Renåelva

Figur 3 Rikere sig i ellers fattig vegetasjon

Lenger vestover, hvor terrenget flater mer ut, går veitraséen gjennom større myrområder med stort sett fattig utforming, men igjen med enkelte rikere sig og myrkanter. Fra myrområdene opp mot planområdet er det noe skog (enkelte større furutrær, bjørk og gran). Vegetasjonen er fortsatt stort sett fattig, med enkelte rikere sig med lignende artsammensetning som beskrevet over. Over tregrensa er vegetasjonen fattig, som tidligere beskrevet i konsekvensutredningen. Som tidligere vurderes det til å være potensial for rødlistearter av lav tilknyttet eldre skog, og et lite potensial for kalkkrevende rødlistede karplanter.

Figur 4 Fattig myr langs veitraséen

Nettilknytning til sentralnettstrafo ved planområdet:

Nettilknytningen går fra planlagt nye transformatorstasjonen ved eksisterende 420 kV ledning nord for Svartåsen, nord-vestover parallellt med den eksisterende linja, før den skjærer vestover og sørover inn i planområdet. Langs den eksisterende linja veksler vegetasjonen mellom skog av varierende utforming (gran, furu og bjørk), og myrer av fattig utforming. Fattig lyngvegetasjon dominerer bunnsjiktet. Vegetasjonen er lik den som tidligere er beskrevet i konsekvensutredningen, stort sett fattig med enkelte rikere sig innimellom. Parallellføringen passerer et myrområde med kalkkrevende vegetasjon ca 700 m vest for planlagt transformatorstasjon. Det ligger også et myrområde med mer krevende arter like nord for punktet hvor nettraséen skifter retning fra øst-vest til nord-sør. Her er vokser det blant annet breiull, gulstarr, svartopp, bjønnbrodd og harerug (Figur 4). Ingen rødlistede arter ble registrert i myrene. Av arter langs de rikere sigene er det registrert blant annet flaskestarr, gulstarr, flekkmarihånd og skognattfiol. Det er registrert en bekkekløft med B-verdi (Naturbase), Aftretsvollen-Renåa, ca 300 m vest for nettraséen. Det er ikke forventet at bekkekløfta blir påvirket, ettersom den ligger utenfor influensområdet til traséen. Nettraséen går sørover forbi tregrensa, gjennom fjellterreng. Vegetasjonen her er består av vanlige arter, slik det er beskrevet i konsekvensutredningen.

Figur 5 Myr ved nettraséen

Det forventes ikke at den beskrevne nettilknytningen eller veitraséen vil påvirke områder som innhar naturtyper eller vegetasjon av utpreget verdi som ikke er beskrevet i den ferdigstilte konsekventytredningen.

Referanser

Henviser til konsekvensutredningen for referanseliste.

Sweco Norge AS

Lars E. Andersen

Lars Erik Andersen, Miljørådgiver / Biolog